DECIZIA (PESC) 2020/1639 A CONSILIULUI

din 5 noiembrie 2020

de stabilire a condițiilor generale pentru invitarea, în mod excepțional, a statelor terțe să participe la proiecte individuale în cadrul PESCO

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 46 alineatul (6),

având în vedere Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului din 11 decembrie 2017 de stabilire a cooperării structurate permanente (PESCO) și de adoptare a listei statelor membre participante ([1]), în special articolul 4 alineatul (2) litera (g),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 14 noiembrie 2016, Consiliul a adoptat concluzii privind punerea în aplicare a Strategiei globale a UE în domeniul securității și apărării, stabilind nivelul de ambiție al Uniunii în sprijinul celor trei priorități strategice identificate în strategia respectivă: (a) răspunsul la conflictele și crizele externe; (b) consolidarea capacităților partenerilor; și (c) protejarea Uniunii și a cetățenilor săi.

(2) În concluziile sale privind securitatea și apărarea în contextul Strategiei globale a UE, adoptate la 19 noiembrie 2018, Consiliul a mai declarat că abordând nevoile actuale și viitoare ale Europei în materie de securitate și apărare, Uniunea își va consolida capacitatea de a acționa ca furnizor de securitate și autonomia strategică și își va întări capacitatea de a coopera cu partenerii.

(3) Al 11-lea paragraf din anexa I la notificarea ([2]) privind PESCO adresată Consiliului și Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant") din 13 noiembrie 2017 preciza că angajamentele mai stricte trebuie să contribuie la atingerea nivelului de ambiție al Uniunii, astfel cum este definit în concluziile Consiliului din 14 noiembrie 2016 și aprobat de Consiliul European din decembrie 2016 și, astfel, să consolideze autonomia strategică atât a europenilor, cât și a Uniunii.

(4) La 11 decembrie 2017, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2017/2315.

(5) La 25 iunie 2018, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2018/909 ([3]) de stabilire a unui set comun de norme de guvernanță pentru proiectele PESCO.

(6) Articolul 4 alineatul (2) litera (g) din Decizia (PESC) 2017/2315 prevede că, la momentul potrivit, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) din respectiva decizie, Consiliul trebuie să stabilească condițiile generale în care state terțe ar putea fi invitate, în mod excepțional, să ia parte la proiecte individuale din cadrul PESCO.

(7) Articolul 9 alineatul (1) din Decizia (PESC) 2017/2315 prevede că decizia care urmează să fie adoptată de Consiliu cu privire la astfel de condiții generale poate cuprinde un model standard de acord administrativ cu statele terțe.

(8) La punctul 2.2.1 ultimul paragraf din anexa III la notificarea privind PESCO adresată Consiliului și Înaltului Reprezentant, care conținea propuneri pentru guvernanța PESCO, se specifica faptul că statele terțe care pot fi invitate, în mod excepțional, de către participanții la proiect vor trebui să ofere proiectului o valoare adăugată substanțială, să contribuie la consolidarea PESCO și a politicii de securitate și apărare comune (PSAC) și să îndeplinească angajamente mai ambițioase. De asemenea, se preciza că invitarea unor state terțe nu înseamnă că li se acordă puteri de decizie în ceea ce privește guvernanța PESCO.

(9) Articolul 9 alineatele (2) și (3) din Decizia (PESC) 2017/2315 prevede că Consiliul decide, în conformitate cu articolul 46 alineatul (6) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), dacă un stat terț, pe care statele membre participante care iau parte la un proiect doresc să-l invite să ia parte la proiectul respectiv, îndeplinește cerințele stabilite în prezenta decizie, precum și că în urma unei decizii favorabile adoptate de Consiliu, statele membre participante care iau parte la un proiect pot stabili acorduri administrative cu statul terț respectiv în scopul participării acestuia la proiect. Astfel de acorduri trebuie să respecte procedurile și autonomia decizională a Uniunii.

([1]) JO L 331, 14.12.2017, p. 57.
([2]) JO L 331, 14.12.2017, p. 65.
([3]) Decizia (PESC) 2018/909 a Consiliului din 25 iunie 2018 de stabilire a unui set comun de norme de guvernanță pentru proiectele PESCO (JO L 161, 26.6.2018, p. 37).

(10) Ar trebui să existe o consecvență între acțiunile întreprinse în cadrul PESCO și alte acțiuni ale PESC și alte politici ale Uniunii.

(11) Participarea statelor terțe la un proiect PESCO nu implică faptul că entități din țări terțe vor avea în mod necesar acces la programul UE de dezvoltare industrială în domeniul apărării (EDIDP) sau la alte instrumente relevante ale Uniunii.

(12) La punctul 13 din Recomandarea Consiliului din 6 martie 2018 ([4]) privind o foaie de parcurs pentru implementarea PESCO se preciza că activitatea de elaborare a condițiilor generale pentru participarea cu titlu excepțional a statelor terțe la proiecte individuale ar trebui să înceapă de îndată ce setul comun de norme de guvernanță pentru proiecte și stabilirea etapelor îndeplinirii angajamentelor sunt finalizate.

(13) La 15 octombrie 2018, Consiliul a adoptat o recomandare ([5]) privind stabilirea etapelor îndeplinirii angajamentelor mai stricte asumate în cadrul PESCO și specificarea unor obiective mai precise.

(14) Agenția Europeană de Apărare ar trebui să sprijine PESCO în conformitate cu Decizia (PESC) 2015/1835 a Consiliului ([6]).

(15) Prin urmare, este oportun să fie stabilite condițiile generale pentru invitarea, în mod excepțional, a statelor terțe să participe la proiecte individuale în cadrul PESCO,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiectiv

Prezenta decizie stabilește condițiile generale pentru invitarea, în mod excepțional, a statelor terțe să participe la proiecte individuale în cadrul PESCO.

Articolul 2

Procesul de invitare

(1) Un stat terț poate să înainteze coordonatorului sau coordonatorilor unui proiect PESCO o solicitare de participare la proiectul respectiv. O astfel de solicitare conține informații suficient de detaliate cu privire la motivele care justifică participarea la proiect, precum și cu privire la obiectul participării propuse și forma acesteia, în etape ale proiectului dacă este cazul, și dovedește îndeplinirea condițiilor generale prevăzute la articolul 3.

(2) La primirea unei astfel de solicitări, statele membre participante implicate în proiect („membrii proiectului”) analizează, pe baza informațiilor transmise de statul terț în cauză, dacă acesta îndeplinește condițiile generale prevăzute la articolul 3.

(3) În cazul în care membrii proiectului convin în unanimitate:

(a) asupra faptului că doresc să invite statul terț care a transmis solicitarea să participe la proiect;

(b) asupra obiectului, formei și, dacă este cazul, asupra etapelor relevante ale participării respectivului stat terț; și

(c) asupra faptului că statul terț îndeplinește condițiile generale stabilite la articolul 3,

coordonatorul sau coordonatorii proiectului, cu sprijinul secretariatului PESCO, notifică Consiliul și pe Înaltul Reprezentant în acest sens. O astfel de notificare cuprinde, de asemenea, solicitarea înaintată de către statul terț.

([4]) Recomandarea Consiliului din 6 martie 2018 privind o foaie de parcurs pentru implementarea PESCO (JO C 88, 8.3.2018, p. 1).

([5]) Recomandarea Consiliului din 15 octombrie 2018 privind stabilirea etapelor îndeplinirii angajamentelor mai stricte asumate în cadrul cooperării structurate permanente (PESCO) și specificarea unor obiective mai precise (JO C 374, 16.10.2018, p. 1).

([6]) Decizia (PESC) 2015/1835 a Consiliului din 12 octombrie 2015 de definire a statutului, sediului și regulamentului de funcționare ale Agenției Europene de Apărare (JO L 266, 13.10.2015, p. 55).

(4) Pe baza notificării menționate la alineatul (3) din prezentul articol, care include obiectul, forma și, dacă este cazul, etapele relevante ale participării statului terț la proiect, și în urma avizului Comitetului politic și de securitate, Consiliul ia o decizie în conformitate cu articolul 46 alineatul (6) din TUE și cu articolul 9 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2017/2315 cu privire la măsura în care participarea statului terț la proiectul respectiv îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 3 din prezenta decizie.

(5) În cazul adoptării de către Consiliu a unei decizii favorabile, astfel cum se menționează la alineatul (4), coordonatorul sau coordonatorii proiectului din cadrul PESCO trimite/trimit, în numele membrilor proiectului, statului terț care a înaintat solicitarea o invitație de a participa la proiectul respectiv.

(6) După ce statul terț care a înaintat solicitarea informează coordonatorul sau coordonatorii proiectului PESCO că acceptă invitația, fie membrii proiectului, fie coordonatorul sau coordonatorii, în numele acestora, lansează negocieri cu statul terț respectiv pentru a se ajunge la un acord administrativ între membrii proiectului, hotărând în unanimitate, și statul terț respectiv, pe baza modelului atașat la prezenta decizie. Un astfel de acord administrativ asigură consecvența cu dispozițiile Deciziei (PESC) 2017/2315 și ale Deciziei (PESC) 2018/909.

(7) Statul terț invitat să participe la un proiect se alătură proiectului la data specificată în acordul administrativ menționat la alineatul (6).

(8) Coordonatorul sau coordonatorii unui proiect PESCO pune/pun la dispoziția tuturor statelor membre participante la PESCO acordul administrativ menționat la alineatul (6) din prezentul articol, prin intermediul spațiului de lucru electronic comun menționat la articolul 2 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2018/909.

Articolul 3

Condiții generale

Un stat terț poate fi invitat în mod excepțional să participe la un proiect PESCO și poate continua să participe dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții generale:

(a) împărtășește valorile pe care se întemeiază Uniunea, astfel cum sunt stabilite la articolul 2 din TUE, și principiile prevăzute la articolul 21 alineatul (1) din TUE, precum și obiectivele PESC stabilite la articolul 21 alineatul (2) literele (a), (b), (c) și (h) din TUE. Statul terț nu aduce atingere intereselor legate de securitate și de apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv principiului relațiilor de bună vecinătate cu statele membre, și poartă un dialog politic cu Uniunea care ar trebui să abordeze și aspecte legate de securitate și de apărare atunci când statul terț participă la un proiect PESCO;

(b) oferă o valoare adăugată substanțială proiectului și contribuie la atingerea obiectivelor acestuia. În conformitate cu prioritatea acordată unei abordări bazate pe colaborare europeană și în conformitate cu articolul 4 alineatul (5) din Decizia (PESC) 2018/909, mijloacele cu care acesta contribuie la proiect trebuie să fie complementare celor oferite de statele membre participante la PESCO, de exemplu prin furnizarea de expertiză tehnică sau de capabilități suplimentare, inclusiv sprijin financiar sau operațional, contribuind astfel la succesul proiectului și, deci, la progresele PESCO;

(c) participarea sa contribuie la consolidarea politicii de securitate și apărare comune (PSAC) și a nivelului de ambiție al Uniunii, astfel cum s-a stabilit în concluziile Consiliului din 14 noiembrie 2016, inclusiv în sprijinul misiunilor și operațiunilor PSAC;

(d) participarea sa nu conduce la dependență de respectivul stat terț sau la restricții impuse de acesta oricărui stat membru al Uniunii în ceea ce privește achizițiile de armament, cercetarea și dezvoltarea capabilităților sau în ceea ce privește utilizarea și exportul de arme sau de capabilități și tehnologie, care ar submina înregistrarea de progrese sau ar împiedica utilizarea, fie în comun, fie în alte contexte, exportul sau mobilizarea operațională a capabilității dezvoltate în cadrul proiectului PESCO. Statul terț trebuie să încheie un acord la nivelul corespunzător cu privire la condițiile pentru partajarea în afara cadrului PESCO, de la caz la caz, a capabilităților și tehnologiei care urmează să fie dezvoltate în cadrul proiectului respectiv, pentru a se preîntâmpina utilizarea respectivelor capabilități împotriva Uniunii și a statelor sale membre;

(e) participarea sa corespunde angajamentelor PESCO mai stricte, astfel cum se specifică în anexa la Decizia (PESC) 2017/2315, în special acelor angajamente la îndeplinirea cărora contribuie proiectul PESCO, în funcție de particularitățile proiectului respectiv. Pentru proiectele orientate către capabilități, participarea sa trebuie totodată să contribuie la realizarea priorităților ce derivă din planul de dezvoltare a capacităților și din procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD), să aibă un impact pozitiv asupra bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB) și să facă industria europeană de apărare mai competitivă. În special, participarea unui stat terț la un proiect trebuie să contribuie la disponibilitatea, capacitatea de desfășurare și interoperabilitatea forțelor;

(f) a încheiat cu Uniunea un acord privind securitatea informațiilor, care se află în vigoare;

(g) a încheiat un acord administrativ, care a început să producă efecte, cu Agenția Europeană de Apărare (AEA), după caz, în conformitate cu Decizia (PESC) 2015/1835, în situația în care proiectul este pus în aplicare cu sprijinul AEA, ținând seama de documentul de poziție relevant al AEA ([7]); și

(h) s-a angajat, în solicitarea sa de participare menționată la articolul 2 alineatul (1), să asigure respectarea dispozițiilor Deciziei (PESC) 2017/2315 și ale Deciziei (PESC) 2018/909.

Articolul 4

Drepturile și obligațiile statelor terțe care participă la un proiect PESCO

(1) Participarea unui stat terț la un proiect PESCO respectă acordurile încheiate de membrii proiectului între ei pentru gestionarea proiectului în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Decizia (PESC) 2018/909. Drepturile și obligațiile unui stat terț care participă la un proiect PESCO sunt stabilite printr-un acord administrativ, astfel cum se menționează la articolul 2 alineatul (6) din prezenta decizie, care urmează să fie încheiat între membrii proiectului, acționând în unanimitate, și statul terț respectiv. Astfel de drepturi și obligații trebuie să respecte condițiile generale stabilite la articolul 3 din prezenta decizie și pot include următoarele:

(a) participarea statului terț la ședințele convocate în cadrul proiectului PESCO;

(b) rolurile și responsabilitățile care urmează a fi asumate de către statul terț care participă la proiectul PESCO;

(c) gradul de implicare a statului terț în procesul de luare a deciziilor în cadrul proiectului PESCO;

(d) domeniile și amploarea schimbului de informații dintre membrii proiectului și statul terț care participă la proiectul PESCO.

(2) Statul terț invitat poate participa la procesul decizional în scopul punerii în aplicare a proiectului, ținând seama de contribuția acestuia. Acordurile menționate la alineatul (1) respectă pe deplin autonomia decizională a Uniunii, precum și drepturile și obligațiile statelor membre participante, inclusiv în ceea ce privește garantarea exercitării controlului asupra proiectului și asupra rezultatelor acestuia în cadrul PESCO și în ceea ce privește procesul de luare a deciziilor privind potențiali noi membri ai proiectului, în conformitate cu Decizia (PESC) 2017/2315, care instituie PESCO, și cu setul comun de norme de guvernanță pentru proiectele PESCO stabilit în Decizia (PESC) 2018/909.

Articolul 5

Mecanismul de revizuire

(1) Coordonatorul sau coordonatorii unui proiect la care participă un stat terț comunică secretariatului PESCO, în conformitate cu procedurile și termenele stabilite la articolul 2 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2018/909, informații privind contribuția individuală a statului terț respectiv la proiect și privind îndeplinirea angajamentelor sale legate de proiect, precum și privind îndeplinirea în continuare de către acesta a condițiilor generale stabilite la articolul 3 din prezenta decizie.

(2) Informațiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol se comunică o dată pe an Consiliului de către secretariatul PESCO, în contextul raportului anual privind PESCO transmis de Înaltul Reprezentant Consiliului și ca parte a informațiilor consolidate privind proiectele PESCO menționate la articolul 2 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2018/909, pentru a se asigura faptul că Consiliul își poate exercita efectiv atribuțiile de supraveghere a proiectelor și poate acționa atunci când este necesar, inclusiv în ceea ce privește îndeplinirea în continuare de către statul terț care participă la proiect a condițiilor generale stabilite la articolul 3 din prezenta decizie.

Articolul 6

Încetarea sau suspendarea participării unui stat terț la un proiect PESCO

(1) Dacă un stat terț care participă la un proiect PESCO comunică membrilor proiectului decizia de a pune capăt participării sale, o astfel de încetare produce efecte din momentul în care membrii proiectului și statul terț respectiv ajung la un acord cu privire la condițiile în care urmează să se pună capăt participării.

([7]) Documentul de poziție al AEA privind cerința ca statele terțe care se alătură unor proiecte PESCO să fi încheiat un acord administrativ cu AEA (AEA201911157).

În cazul în care participarea unui stat terț la un proiect PESCO încetează, coordonatorul sau coordonatorii proiectului, cu sprijinul secretariatului PESCO, informează Consiliul și pe Înaltul Reprezentant cu privire la aceasta.

(2) Membrii proiectului pot conveni fie în timpul, fie în afara revizuirii periodice menționate la articolul 5, ca participarea unui stat terț la un proiect să fie reexaminată. În acest caz, statul terț respectiv este informat de coordonatorul sau coordonatorii proiectului.

În cazul în care membrii proiectului decid să suspende participarea unui stat terț la un proiect PESCO, coordonatorul sau coordonatorii proiectului, cu sprijinul secretariatului PESCO, notifică acest lucru Consiliului și Înaltului Reprezentant. Pe baza acestei notificări și în urma avizului Comitetului politic și de securitate, Consiliul poate hotărî, în conformitate cu articolul 46 alineatul (6) din TUE și cu articolul 9 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2017/2315 încetarea participării statului terț la proiect.

(3) Dacă unul sau mai multe state membre consideră că participarea unui stat terț la un proiect PESCO nu mai îndeplinește condițiile generale prevăzute la articolul 3 din prezenta decizie, acestea pot sesiza Consiliul cu privire la această chestiune. Într-o astfel de situație, au loc consultări între statele membre în cauză, și anume între membrii proiectului și statul membru sau statele membre care au făcut sesizarea, facilitate de Înaltul Reprezentant. În cadrul acestor consultări, în cursul cărora pot fi prezentate, de asemenea, punctele de vedere ale statului terț, statul membru sau statele membre care au sesizat Consiliul cu privire la această chestiune furnizează Înaltului Reprezentant toate informațiile necesare în scris, prezentând motivele acestei sesizări, și indică Înaltului Reprezentant măsurile care ar putea fi luate pentru remedierea acestei chestiuni. Înaltul Reprezentant și statele membre în cauză examinează împreună chestiunea și caută soluții adecvate în termen de două luni. Dacă, după încheierea consultărilor, statul membru sau statele membre care au sesizat Consiliul consideră în continuare că participarea statului terț la proiectul PESCO nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 3 din prezenta decizie, acestea pot solicita Consiliului să examineze această chestiune. În acest caz, statele membre în cauză furnizează Consiliului toate informațiile relevante. Pe baza acestora Consiliul, hotărând în conformitate cu articolul 46 alineatul (6) din TUE, discută și decide cu privire la continuarea participării statului terț.

(4) Acordurile administrative menționate la articolul 2 alineatul (6) stabilesc condițiile în care un stat terț poate pune capăt participării sale la un proiect PESCO și condițiile în care membrii proiectului pot decide să suspende participarea unui stat terț la un proiect PESCO. Respectivele acorduri stabilesc în special drepturile și obligațiile membrilor proiectului și, respectiv, ale statului terț a cărui participare la proiect s-a încheiat fie la inițiativa statului terț respectiv, fie la inițiativa Consiliului, fie a fost suspendată de membrii proiectului, inclusiv în ceea ce privește aspectele financiare ale unei astfel de încetări sau suspendări a participării, impozitele, drepturile de proprietate intelectuală și alte elemente relevante pentru încetarea sau suspendarea participării.

Articolul 7

Relația cu setul comun de norme de guvernanță pentru proiectele PESCO

(1) Condițiile și procedurile conform cărora entitățile pot fi implicate în punerea în aplicare a proiectelor PESCO nu sunt reglementate de prezenta decizie, cu excepția celor prevăzute în prezentul articol. Decizia (PESC) 2018/909 se reexaminează până la 31 decembrie 2020, în conformitate cu articolul 9 primul paragraf din aceasta, în special cu privire la astfel de condiții și proceduri.

(2) Sub rezerva oricăror condiții și proceduri care reglementează implicarea entităților în proiectele PESCO care pot fi stabilite în temeiul revizuirii Deciziei (PESC) 2018/909, astfel cum se menționează la alineatul (1) din prezentul articol:

(a) entitățile pot fi implicate în punerea în aplicare a proiectelor PESCO numai după 31 decembrie 2025, pe baza contractelor încheiate sau a procedurilor de achiziții lansate înainte de acea dată;

(b) entitățile stabilite sau care au structuri de conducere executivă într-un stat terț care nu a fost invitat în temeiul articolului 2 alineatul (5) să participe la un proiect PESCO înainte de 31 decembrie 2021, sau care sunt controlate de un astfel de stat terț pot fi implicate în punerea în aplicare a proiectelor PESCO după acea dată doar dacă Consiliul decide astfel în conformitate cu articolul 46 alineatul (6) din TUE.

(3) Decizia (PESC) 2018/909 se aplică în concordanță cu prezenta decizie.

(4) În cazul în care membrii proiectului decid cu privire la selectarea entităților, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Decizia (PESC) 2018/909, aceștia țin seama în mod corespunzător de interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(5) Membrii proiectului asigură deplina transparență față de toate statele membre participante în ceea ce privește implicarea entităților în proiectul respectiv, prin intermediul spațiului de lucru electronic comun menționat la articolul 2 alineatul (2) din Decizia (PESC) 2018/909.

(6) În cazul în care un stat membru consideră că interesele sale de securitate și apărare sau interesele de securitate și apărare ale Uniunii pot fi amenințate de implicarea unei entități în punerea în aplicare a unui proiect PESCO, acesta poate sesiza Consiliul, care poate solicita membrilor proiectului informații suplimentare în vederea examinării situației.

(7) Decizia (PESC) 2018/909 se adaptează în conformitate cu articolul 9 al doilea paragraf din aceasta, pentru a lua în considerare condițiile generale de participare a statelor terțe la proiecte individuale în cadrul PESCO, în conformitate cu prezenta decizie.

Articolul 8

Reexaminare

Prezenta decizie se reexaminează atunci când este cazul și cel târziu până la sfârșitul anului 2022.

Articolul 9

Intrare în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles, 5 noiembrie 2020.

Pentru Consiliu
Președintele
M. ROTH

ANEXĂ

MODEL DE ACORD ADMINISTRATIV ÎNTRE MEMBRII PROIECTULUI ȘI UN STAT TERȚ

1. Introducere
2. Obiectivele proiectului
3. Motivele, obiectul, forma și gradul de participare
4. Respectarea de către statul terț a condițiilor generale de participare
5. Drepturi și obligații
6. Contribuția individuală a statului terț la proiect
7. Data efectivă de la care începe participarea, durata și reexaminarea acesteia
8. Încetarea sau suspendarea participării
9. Răspundere
10. Aspecte legate de securitate, divulgarea și utilizarea informațiilor
11. Soluționarea litigiilor
12. Dispoziții finale